

VOORWOORD

Per 2015 is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) hervormd. Vanaf die datum is de AWBZ 'omgedoopt' tot Wet langdurige zorg (Wlz). Deze wijziging heeft betrekking op ongeveer 800.000 Nederlanders! Al deze mensen hebben per 1 januari 2015 van doen met een andere of nieuwe wet, namelijk de Wlz, de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en/of de nieuwe Jeugdwet. Nog ingewikkelder wordt het voor die personen die met een aantal van de wetten naast elkaar van doen krijgen. Het feit dat mensen soms op verschillende wetten naast elkaar aanspraak kunnen maken maakt het een en ander niet makkelijker. Mensen kunnen te maken krijgen met grensgebieden, met alle gevolgen van dien in de situatie dat er discussie bestaat wie waar verantwoordelijk voor is: het zorgkantoor voor de materiële uitvoering van de Wlz, de gemeente voor de uitvoering van de Wmo of de zorgverzekeraar voor de uitvoering van de Zvw. Mensen kunnen daarnaast soms aanspraak maken op verschillende wetten naast elkaar. De Wlz is een volksverzekering, de Zvw is een privaatrechtelijke ziektekostenverzekering met publiekrechtelijke randvoorwaarden en de Wmo en Jeugdwet zijn een voorziening. Verzekeringen gelden voor de gehele bevolking. Een voorziening biedt ondersteuning als een verzekering hier niet in voorziet. Elke gemeente kan op haar eigen wijze hier invulling aan geven.

Uitgangspunt bij deze transitie is dat niet systemen centraal staan in de langdurige zorg, maar de mensen die zorg nodig hebben. Vanuit deze visie zijn de hervormingen ingestoken. Belangrijk is wat mensen nog kunnen in plaats van wat de beperkingen zijn. Mensen moeten zo lang mogelijk kwalitatief goed thuis kunnen wonen, met ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk.

Onder de Wlz vallen alle zorgtaken voor mensen met een zware, langdurige zorgbehoefte, zoals kwetsbare ouderen, en mensen met een ernstige beperking, chronische ziekte of handicap. Vaak hebben zij 24 uur per dag zorg in de nabijheid nodig. Om toegang te verkrijgen tot de Wlz moeten mensen over een indicatie beschikken. Iemand met een zware zorgbehoefte die voor een indicatie voor de Wlz in aanmerking wil komen moet zich melden bij het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Aan de hand van een persoonlijk gesprek en een toetsing nemen zij een indicatiebesluit. Hierin staat op welke zorg de zorgbehoevende recht heeft. Bij het bepalen van deze

zorgbehoefte wordt geen rekening gehouden met eventuele mantelzorg of een netwerk dat beschikbaar is. De Wlz-zorg kent verschillende verschijningsvormen die het mogelijk maken dat verzekerden kunnen kiezen voor een zorgvariant die het beste past in hun individuele situatie. De zorg kan geleverd worden in natura met verblijf in een instelling, maar ook in de thuisomgeving, als de situatie dit toelaat. Tot slot kan men ook een beroep doen op een persoonsgebonden budget (pgb). Alvorens een verzekerde hiertoe besluit zal het zorgkantoor zich ervan vergewissen dat de verzekerde weet waar hij voor kiest en welke verplichtingen dat met zich meebrengt: hij moet in staat zijn tot het voeren van de regie, zorgcontracten kunnen sluiten met zijn aanbieders en een deugdelijke administratie voeren. Zorgkantoren kunnen via cliëntondersteuning de verzekerden helpen om te komen tot een goede en verantwoorde keuze.

In deze 'kleine gids' trachten wij de lezer wegwijs te maken in het web van regels die gelden in het kader van de Wlz. Alle processen die onderdeel zijn van de Wlz maar ook onderwerpen waar verzekerden mee van doen kunnen krijgen worden hier op toegankelijke wijze in beschreven. Hierdoor is deze 'kleine gids' een handig naslagwerk voor eenieder die met de Wlz van doen heeft. Het is hierbij niet relevant of deze cliënt is, zorgaanbieder, hulpverlener, mantelzorger dan wel of deze een andere hoedanigheid heeft. Overigens beoogt deze 'kleine gids' niet om alle onderwerpen uitputtend te beschrijven. Voor specifieke situaties kan het nodig zijn om hulp in te roepen van de partijen die een rol spelen rondom de uitvoering van de Wlz.

Nicolette Cremers

Marc van Westerlaak